

Vrouwelijke politie

IN een vorig nummer van „De Jonge Vrouw” heb ik iets verteld over de nieuwe, en mijns inziens Christelijke opvattingen, over de bestrijding van de misdadigheid bij kinderen, die over de geheele beschaafde wereld de oude wraak- en onderdrukkingsgedachten beginnen te verdringen.

In verband daarmee heeft de redactie van uw tijdschrift mij toegestaan nog een artikeltje te schrijven over de instelling, die ook een gevolg is van die nieuwe begrippen: de vrouwelijke politie.

In bijna alle landen van Europa en Amerika zijn bij de politiecörperen ook vrouwen aangesteld tegenwoordig. In een enkel land, Rusland, op precies dezelfde voorwaarden als de mannen. Daar worden alle takken van dienst, surveilleeren op straat, verkeersregeling, recherche, door „agenten” waargenomen, en dat kan een man zijn of een vrouw, naar het uitkomt. Zooals bij ons alle werkzaamheden op kantoren en in winkels zoowel door mannen als door vrouwen kunnen worden waargenomen. „Men” zegt, dat dit systeem goed voldoet in de groote sovjet-staat, maar ik heb niet kunnen ontdekken, wie die „men” was, en weet dus niet wat die bewering waard is tegenover de ervaring van Engeland en Duitschland, waar men ook begonnen is vrouwen te laten surveilleeren op straat, maar daarvan teruggekomen is. In Engeland waren het leden van een particuliere vereeniging, die in den oorlog toestemming vroegen, het (zeer onder gebreke aan krachten lijdende) politiecorps te mogen helpen bij het toezicht houden op de munitie-fabrieken, op de stations waar vluchtelingen aankwamen, en in de parken, waar juist in dien tijd veel kinderen onbeheerd rondliepen. Met de jaren kregen die „women patrols” toestemming, uniform te dragen, de subsidie van de regeering aan de vereenigingen werd verhoogd, tot eindelijk de staat de heele organisatie overnam en de vrouwen een officiële aanstelling gaf. In de crisistijd werd deze vrouwenarbeid ook zeer gewaardeerd, maar na den oorlog is ze weer afgeschaft. Uit conservatisme van de mannen, die de concurrentie van de vrouw ook op dit gebied vreezen? Of omdat werkelijk gebleken was dat de meeste vrouwen niet in voldoende mate over de eigenschappen van lichaamskracht, voortvarendheid en lichamelijke durf be-

schikken, die de surveilleerende agent in de eerste plaats noodig heeft? Het valt moeilijk te zeggen, maar de bewering, dat de straatsdienst der politie ontzettend zwaar werk is en daarom ongeschikt voor het lichaam en, meer nog, voor het zenuwgestel van de vrouw, klinkt me toch niet onwaarschijnlijk. Te meer omdat in Duitschland, waar verschillende groote steden dergelijke proeven namen, precies dezelfde tegenargumenten worden genoemd.

Maar toch is er, in het politiecorps, dat wil voorkomen, wil leiden, en niet „als een politie-agent” wil optreden, wel plaats voor de vrouw. Daar hebben we ten eerste de „Police-matron”, een speciaal Amerikaansche instelling, maar die toch ook elders navolging gevonden heeft: een cordate, liefst wat oudere, en liefst goedhartige

Het gebouw, waarin de Amsterdamsche kinderpollie gevestigd is

vrouw, die gebruikt wordt voor het bewaken van vrouwelijke arrestanten. Al eeuwen was het gewoonte dat een van de agenten, als er een jong meisje was gearresteerd, of jonge vrouwen en kinderen als getuigen waren gedagvaard en daardoor een langeren tijd op een bureau moesten blijven, even zijn vrouw of zijn moeder ging halen, om op de gevoelige en meestal bitter schreiende schepsels te komen passen, waarmee het manvolk geen raad wist. Toen die vrijwillige hulp al te vaak moest worden ingeroepen, toen men ook ging inzien, dat vrouwen en meisjes, die niet zitten te brullen van het huilen, misschien wel juist *die*, beter door vrouwen dan door mannen kunnen worden verzorgd, om te voorkomen dat de grove en door het leven verharde arrestanten niet in hun gevangenschap nog ruwer worden, ging men over tot het aanstellen van een paar vrouwen, die ingelijfd werden bij het politie-corps, en geregeld die dienst waarnemen. Aardig, maar niet zoo heel belangrijk werk; interessant alleen als eerste symptoom van een nieuwe mentaliteit, die begon in te zien dat de politie niet voor alles een boeman moet zijn, hoe akeliger hoe beter.

Veel belangrijker is het werk van de vrouwen, die bij de kinder- en de zedenpolitie zijn aangesteld. Ieder land, ja iedere stad heeft een eigen regeling op dit gebied, maar de geest, waardoor het werk wordt gedragen is vrijwel dezelfde; dezelfde, waarover wij in ons artikel over de kinderrechtter spraken.

Om een beeld te geven van het werk, lijkt het me beter, niet uit te wijden over alle verschillende vormen van organisatie, die er bestaan, maar iets te vertellen van mijn ervaringen bij een bezoek aan het bureau van de kinderpolitie te Amsterdam. Dan krijgen jullie een beeld, van de *soort* gevallen, die door de vrouwelijke politie behandeld worden, en dat is belangrijker dan de vraag, of ze agenten of assistenten worden genoemd, of ze al of niet uniform dragen, en met welken rang van de mannelijke politie ze worden gelijk gesteld. Belangrijker ook, dan beschouwingen over de opleiding, die de vrouwelijke politie op den duur zal moeten krijgen, maar die nog niet bestaat. De krachten worden gerecrueteerd uit de jonge vrouwen, die elders in maatschappelijk werk hun sporen verdiend hebben.

Op het bureau te Amsterdam (en dat zal wel gelden van alle andere plaatsen ook) is er naar gestreefd, alles te vermijden, dat aan een „Politie-bureau” doet denken. Het is een mooi gebouw, waar, in een gezellige kamer, een vrouwelijke inspectrice geregeld spreekuur houdt. Daar kunnen ouders komen, die geen raad weten met hun kinderen, maar... nee, niet lachen lezeressen,

(ge zult het heel goed begrijpen straks!) ook kinderen, die geen raad met hun ouders weten! Kinderen, die mishandeld worden, kunnen daar een toevlucht zoeken, en dan wordt met grooten ernst onderzocht, of hun klachten gegrond zijn. Natuurlijk grijpt de inspectrice niet in, als blijkt, dat de jongen een flink pak slaag gehad heeft, ook al zou ze zelf een andere vorm van straf geprefereerd hebben, maar als er werkelijk sprake is van zinnelooze mishandeling door drankzuchtige of perverse ouders, dan wordt er wel degelijk werk van gemaakt.

Het komt ook wel eens voor, dat meisjes komen klagen, dat hun ouders ze aanzetten tot onzedelijke handelingen. „Onlangs,” vertelde de inspectrice me, „kwamen er vier kinders aanzetten tusschen de negen en de zestien, om over vader te klagen. Moeder had niet mee durven komen.” Zoo'n vader wordt dan soms uit de ouderlijke macht ontzet, soms tijdelijk ontheven, soms kan volstaan worden met een waarschuwing, waardoor het tot hem doordringt dat hij wel gehoorzaamheid mag eischen van de kinderen, maar toch niet „met ze doen kan wat hij wil.” Aan zoo'n geval moet voor een definitieve regeling meest de kinderrechtter te pas komen; er zijn andere, die beter in onderling overleg worden geschikt. Zoo was er op een keer een jongetje van dertien jaar komen aanloopen: zijn stiefmoeder wilde hem het huis niet in laten! Hij was, in de jaren dat zijn vader weduwnaar was, in een gesticht opgevoed; nu was zijn vader hertrouwd en had hem thuis willen halen. Maar stiefmoeder was niet op zijn gezelschap gesteld, had moeilijkheden voorzien met haar eigen kinderen uit een vorig huwelijk en had hem eenvoudig de deur voor de neus dichtgesmeten. Was het geval bij een gewoon politie-bureau gekomen, dan hadden die, natuurlijk, het recht gehad de moeder te *dwingen* het kind van haar man op te nemen: ze heeft het recht niet, dat te weigeren. Maar daarmee zou het kind niet geholpen zijn. Een stiefmoeder, die een jongen *niet wil* kan hem, ook zonder in strijd te komen met de wet, het leven ondragelijk maken. Daarom had de inspectrice den vader en ook de moeder bij zich laten komen en met hen een regeling getroffen, dat de jongen elders zou worden ondergebracht. Tegen flinke betaling: de stiefmoeder zal in haar portemonnaie moeten voelen, dat ze het door haar harteloosheid niet „gewonnen” heeft.

Dan komt er nogal eens een baas, die een oneerlijke loopjongen gehad heeft, het liever niet aangeeft, maar het er toch ook niet bij wil laten zitten. Dat zijn dikwijls moeilijke gevallen, moet er ingegrepen, moet er niet ingegrepen? De man

Kamer van een der ambtenaressen

die komt klagen weet zelf meestal niet precies wat hij wil. „Het moeilijkste wat je hier leeren moet,” zei me mijn zegsvrouw, „is het onthouden, het niet doen.” Er kan niet altijd worden ingegrepen, niet iedere stoute jongen en ondeugend meisje met een niet al te verstandige vader en moeder kan onder voogdij gesteld. Het beste wat we dikwijls doen kunnen is zoo'n „baas” zelf aan het werk te zetten. „Bekommert u u zelf nu eens extra om dien jongen, u hebt nu, doordat u dit van hem weet, een zeker overwicht op hem. Ziet u heel nauwkeurig op hem toe, probeert u hem bij een of andere jeugdbond te krijgen, waar hij onder goede kameraden komt.” Soms stelt het leven de kinderpollitie, die niet ingreep, in het gelijk, en gaat alles goed, soms blijken ze misgetast te hebben en vervalt de jonge dief, door de vrijheid, die hem gelaten is, van kwaad tot erger. Is daarmee het systeem veroordeeld? Geen enkel systeem is onfeilbaar!

Dat zijn allen vrijwillige bezoekers van het bureau van vrouwelijke politie, het heeft wat van een consultatiebureau. „Een laboratorium voor onderzoek van maatschappelijke ziekten” heeft een Amerikaansche het genoemd.

Op dit „laboratorium” worden echter ook gevallen behandeld, die zich niet voor onderzoek komen aanmelden. Ten eerste krijgt het bureau van de kinderpollitie bericht van *alle* zaken en zaakjes, die de gewone districts-bureaux hebben moeten opknappen, en waarbij kinderen te pas kwamen. Jongens die moesten worden opgespoord, omdat ze een dag of wat op eigen gelegenheid op reis waren gegaan, herhaald en opzettelijk schoolverzuim, burengerucht, straat-schenderij, noem maar op. Al die kleine deugnieten worden eens even opgezocht. Ten tweede is de kinderpollitie in Amsterdam belast met een volledig toezicht op *alle* pleegkinderen. Ze krijgen de adressen van alle gezinnen, waar kinderen van vreemden inwonen: soms van officiële, soms van zeer onofficiële zijde: burens, bekenden, familieleden. En daar is heel wat werk mee. Wat zijn dat voor kinders en waar komen ze vandaan? Dikwijls weten de pleegouders het zelf niet al te precies. En wie alle verhalen hoort krijgt den indruk, dat de papieren bijna nooit in orde zijn. „Wat geeft het nou, dat we niet wettelijk belast zijn met de voogdij over zoo'n kind, het woont immers bij ons, zijn moeder of oome of

opoe heeft ons gevraagd er op te passen, en we houden ervan als van ons eigen," heet het vaak. Maar moet zoo'n kind eens in een ziekenhuis worden opgenomen, moet het op kosten van gemeente of rijk naar buiten, of wil de familie het, als het begint te verdienen, terug hebben, dan komen er allerlei moeilijkheden en complicaties. Het ordenen van zulke verhoudingen is misschien niet het interessantste werk van de jeugd-politie, maar toch nuttig en noodig.

„Eigenlijk," zei mijn zegsvrouw aan het eind van ons gesprek, „moet je de kinderpollitie zien als „maatschappelijk werk" zooals dat vroeger door particulieren werd gedaan, maar dat nu overgenomen is door de stad, en daardoor de volledige hulp en samenwerking heeft van de politie. Gaat het goed, dat zal dit werk sterk moeten uitgebreid worden, „ten koste" van de kinderrechtcr: door hem namelijk het gras voor de voeten weg te maaien en de kinders terecht te brengen voor ze de wet overtreden hebben. Ik denk niet, dat de kinderrechtcrs heel vijandig zullen staan tegenover zulke „concurrentie."

Nog een enkel woord over de zedenpolitie. Om te voorkomen dat kinderen en jonge menschen in het bureau van „hun" politie in aanraking komen met ongewenschte elementen, is er een apart bureau ingericht voor zedendelicten.

Daar worden alle gevallen van openbare ontucht, waarvan de politie werk heeft moeten maken, onderzocht, en men hoopt dat op den duur ook daar patiënten zich vrijwillig zullen komen aanmelden. Het werk is nog in het begin, en veel moeilijker dan het kinderwerk, omdat het meisje, dat al een verleden heeft, ook al wil ze graag haar leven beteren, geweldig schuw is voor in-menging. Ook kan dit onderwerp niet volledig worden behandeld zonder de groote strijd tegen de prostitutie, die gelukkig oyerall gestreden wordt, uitvoerig te bespreken. Redactie, mag ik, in een volgend nummer?

Maar wel is het belangrijk, dat in dit werk thans officiëel beschaafde vrouwen worden betrokken. Het is nog niet heel lang geleden dat in Duitschland werd afgekeurd, dat vrouwelijke politie zich met „hoeren en huizen van ontucht" bezig zouden houden. Ze zouden daardoor veruuren en vergroven en de eigenschappen van teerheid en tact, die haar voor ander werk zoo geschikt maakten, ten eenenmale verliezen. Daar ging men dus uit van de meening, dat het Heilsleger maar probeeren moest, de onfatsoenlijke meisjes en hun souteneurs te bekeeren, maar dat de politie niet anders doen kon dan met grof geweld en strengheid optreden.

Dat men daarvan terugkomt is een geluk!

JOHANNA E. KUIPER.

Letje en de fout van haar dagen

ZIJ, die zoo minachtend kunnen spreken van „maar een romannetje" hebben misschien nooit een echt kunstwerk gelezen. Of in ieder geval niet begrepen, wat echte kunst, ook de litteraire, den mensch te geven heeft.

Kunst, ware kunst, dat is immers het leven in zijn velerlei schakeeringen. Het leven, geschouwd, doch ook doorschouwd, en daarom nu begrijpelijker, doorzichtiger.

Als in het Vrouwenjaarboek mevrouw Riemens-Reurslag schrijft over het vijfvoudig vrouwen-type, dan kiest ze voor elk type, ter verduidelijking, een romanfiguur. En dan zeggen, aan wie de bedoelde boeken lazen, die namen veel méér dan de omschrijvingen.

Is het wonder, dat ook wij, bij het onderwerp, dat in deze reeks onze aandacht heeft, ons af en toe keeren tot een vrouwentype, zooals een kunstenaar ze ons uitbeeldde? Of naar een periode, een tijdvak, ons door kunstenaarshand beschreven?

Zooals Letje van Top Naeff, volgens mevrouw Riemens-Reurslag het type van de nuchtere

vrouw, haar huwelijksleven inging, zoo was niet enkel de opvatting van Letjes ouders, doch die van haar geheele omgeving en haar tijd.

Lees maar deze enkele aanhaling, met Top Naeffs fijn en puntig sarcasme neergeschreven: „Çoise was thans „in de blijde" . . . De goede zeden van dien tijd verboden in het openbaar het woord, waarop het aankwam."

Zoo verboden de goede zeden ook, dat een jonge vrouw haar huwelijk anders inging dan als een mysterie.

Zeker, de vragen waren er wel, zelfs in de ziel van de nuchtere Letje. Ze zocht zelfs steun bij Sophie, de naaister, zonder evenwel veel wijzer te worden. Adriaan, haar verloofde, zette op alle ernstige levensvragen dubbel-blank aan. En Letjes moeder, op de avond voor haar huwelijk, mompelde iets van: „maar dat wist ze natuurlijk al wel . . . de jeugd van tegenwoordig" Zoodat het geheele huwelijksleven Letje een geweldig avontuur leek, waaraan ze wel had willen ontkomen, als het niet geweest was: „niet trouwen wilde je ook liever niet."

Er zijn ook heden ten dage wel menschen, die erover denken als Letjes tijdgenooten. Die meenen, dat over het huwelijk als gemeenschap tusschen twee menschen, twee geheele menschen, maar liever niet gepraat moet worden. „Twee zielen, gloeinde aaneen gesmeed”, dat gaat nog. Maar de rest... „Die twee zullen tot één vleesch worden...” Dat laat men liever in 't duister.

Letje, de nuchtere, rolt tamelijk gemakkelijk door de levensproblemen heen. Maar de fijnerbesnaarde jonge vrouwen.... Zij, die in het huwelijk allereerst het geestelijk één-zijn zien, en voor de verdere consequenties eerlijkgezegd terugdeinzen....

Want zulke jonge vrouwen zijn er.

Als ik naga, welke brieven men soms krijgt van jonge menschen, die meenen van een ander te houden, genoeg te houden om met elkaar te trouwen, dan vraag ik me soms af: weten ze wel, dat het huwelijk iets anders is dan vriendschap? Een door de wet gesanctioneerde vriendschap?

Misschien zegt iemand, ook *nu* nog: „over dat alles spreekt men niet.”

Maar anderen, niet-christenen, spreken en schrijven er wel over. En ze doen het dikwijls fout. In een volgend artikel hoop ik te laten zien, wát een der grondfouten van onzen tijd is in betrekking tot het huwelijk.

En onze jonge menschen kennen ook hun vragen. Even goed, neen sterker, dan Letje ze kende. Moeten ook *wij* heen gaan en luisteren naar hen, die niet rekenen met God? Althans niet in het gewone leven van iederen dag. Die meenen, dat godsdienst misschien iets is voor de ziel, maar verder zonder practisch nut?

Ook onze jonge menschen mogen en moeten weten, dat we tegenwoordig kunnen spreken over „het probleem van het huwelijk.” Want zij zijn het, die in de komende tijden het huwe-

lijk zullen maken tot iets heel moois of iets heel leelijks.

Het lijkt, of de nood grooter is dan ooit. Maar weet je wel, dat ook de gave van het huwelijk, Gods gave, rijker en stralender kan zijn dan ooit? Juist omdat we méér eischen van elkaar, van het leven, daarom zijn we ook méér onbevredigd. Moeten we leeren, minder te eischen?

In sommige opzichten wel. Ik kom hierop nog terug.

Doch in ander opzicht: „neen”. Volstrekt „neen”.

Lees nog eens „Letje”. De hoofdstukken over haar verloving, haar huwelijk. De nuchterheid van dit alles.

Lees ook eens, als je van poëzie houdt, sommige verzen van Henriëtte Rolland Holst. B.v. „De vrouw der plicht” uit „Het feest der gedachtenis”.

„Want trouw was toen de man niet opgelegd, alleen de vrouw, dat geld en goed kon recht neerdale op wettige erve, als vader stierf.”

Is het verkeerd, dat tegen zulk een opvatting heel ons wezen van moderne vrouw zich verzet? Immers neen.

Ik weet wel, er waren andere huwelijken. Beter. Maar de tweecërlei moraal deed toch officieel opgeld.

Nu schijnt het soms, of er geen huwelijksmoraal meer geldt. Noch voor man, nóch voor vrouw. Ook daarin mogen we, als christenen, niet berusten.

Top Naeff laat, eenigszins gewild, Letje in verband met haar komend huwelijksleven denken aan „de brandende braambosch”. De heer Daalder nam deze naam over als titel voor een zeer lezenswaardige brochure, speciaal gericht tot jonge menschen.

Laten wij nooit vergeten, dat in de brandende braambosch God zich verborg. J. M. W.—W.

Voorjaarsbehandeling van onze kamerplanten

IN dezen tijd komt er voor 't verzorgen van onze kamerplanten heel wat kijken! Er zijn dan ook verschillende extra werkjes te doen zooals: verpotten, of inplaats daarvan nieuwen bovengrond geven, stekken, insnijden of terugsnoeien van sommige soorten, enz. enz.

En juist eind April, begin Mei, is daarvoor de meest geschikte tijd. De winterrusttijd is geëindigd, dat kunt u aan de planten-zelf als 't ware zien: de overwinterde geranium en Fuchsia's bijvoorbeeld, vertoonen hier en daar al groene uitspruitsels, er komt weer „leven in de brou-

werij” en over 't algemeen wordt de kleur van de bladen frisscher, dat alles wijst op hernieuwden groei.

Wanneer we den uitgemergelden grond waarin sommige planten staan eens *niet* vernieuwden, langgerekte geraniums ongemoeid lieten, kaal geworden hangplanten van Tradescantia's aan hun lot overlieten, dan zou het er met die kamerplanten al spoedig treurig uit gaan zien, en ze zouden, vrees ik, binnen afzienbaren tijd afgedankt moeten worden, en van 't tooneel verdwijnen.